

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З.Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та менеджменту

доцент Гримак О.Я.

" 26 " 05 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА”

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)

галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»
(назва галузі знань)

спеціальність 073 – «Менеджмент» СП
(назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент»
(назва спеціальності)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни “Управління конкурентоспроможністю підприємства” для здобувачів вищої освіти перший (бакалаврський) спеціальності 073 – “Менеджмент” скорочена форма навчання.
за освітньою програмою “Менеджмент”

Укладач: професор кафедри менеджменту,
доктор економічних наук, професор В.А.Колодійчук

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Менеджменту
(назва кафедри)

протокол від “ 04 ” 05 2022 року № 4

завідувач кафедри
менеджменту Батиук Б.Б.
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності менеджмент
(назва спеціальності)
протокол № 6 від « 25 » 05 2022р.

голова НМКС Вовк М.В.
(підпис, прізвище та ініціали)

Затверджено рішенням навчально-методичної
комісії факультету економіки та менеджменту
(назва факультету)
протокол № 2 від « 25 » 05 2022р.

голова комісії Поперечний С.І.
(підпис, прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3/90	-
Усього годин аудиторної роботи	36	-
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	12	-
• практичні заняття, год.	24	-
• лабораторні заняття, год.	-	-
семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	54	-
Вид семестрового контролю	Залік	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 40%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи та функції управління конкурентоспроможністю підприємства.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі аграрного менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень, що сприяють конкурентоспроможності підприємства.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

загальні компетентності:

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- знання та розуміння предметної сфери фахової діяльності;
- здатність працювати в команді та автономно, навички міжособистісної взаємодії;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові компетентності:

- здатність сприймати нову інформацію й інтерпретувати її в контексті вже засвоєної управлінської інформації;
- здатність логічно і послідовно передавати отримані базові знання предметної області менеджменту;
- здатність визначати вплив операційного менеджменту на результати господарської діяльності суб'єктів ринку;
- здатність провадити управлінську діяльність в умовах невизначеності;
- здатність до розуміння функціонування та використання сучасних інформаційних систем підтримки управлінських рішень та розроблення рекомендацій щодо підвищення їх ефективності;
- здатність удосконалювати управлінську діяльність суб'єкта господарювання;
- здатність критично аналізувати і узагальнювати концепції, положення предметної області сучасного управління.

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати:

- сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
- особливості процесу управління в аграрній сфері економіки;
- особливості галузі сільського господарства;
- організаційну структуру управління агропромислового комплексу;
- особливості процесу управління в різних організаційно-правових формах господарювання.

вміти:

- використовувати набуті теоретичні знання на практиці;
- оцінка взаємозв'язків між основними галузями сільськогосподарського виробництва (рослинництва і тваринництва);

- прийняття рішень з врахування особливостей галузі сільського господарства;
- використовувати надані державними органами управління – можливості підвищення ефективності аграрного виробництва;
- орієнтуватись в питаннях матеріального та технічного забезпечення виробничого процесу;
- застосовувати методи стимулювання працівників сільськогосподарського виробництва;
- вести правильну кадрову політику;
- виконувати передбачені елементи економічних досліджень на місцях своєї роботи;
- користуватися рекомендованою літературою;
- звертатися до спеціальних періодичних видань протягом всієї трудової діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма навчання (ДФН)						заочна форма навчання (ЗФН)					
	усь ого	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Тема 1. Сутність і значення конкуренції	14	2	4		2	6	-					
Тема 2. Конкурентоспроможність підприємства	14	2	4		2	6	-					
Тема 3. Конкурентне середовище підприємства	13	2	4		2	5	-					
Тема 4. Конкурентні переваги	14	2	4		2	6	-					
Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	13	2	4		2	5	-					
Тема 6. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства	12	2	2		2	6	-					
Тема 7. Обґрунтування	10		2		3	5	-					

вибору стратегії як інструменту управління конкурентоспроможністю підприємства												
Усього годин	90	12	24			54	-					
Розділ 2												
ІНДЗ	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	12	24		15	54	-					

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Сутність і значення конкуренції 1.1. Сутність і функції конкуренції 1.2. Види конкуренції 1.3. Фактори конкуренції 1.4. Конкурентна політика України	4	-
2	Тема 2. Конкурентоспроможність підприємства 1.1. Сутність і функції конкуренції 1.2. Види конкуренції 1.3. Фактори конкуренції 1.4. Конкурентна політика України	2	-
3	Тема 3. Конкурентне середовище підприємства 3.1. Сутність конкурентного середовища підприємства. 3.2. Позичування підприємства у конкурентному середовищі. 3.3. Сталість та розвиток підприємства як фактори ефективності в конкурентному середовищі.	2	-
4	Тема 4. Конкурентні переваги 4.1. Сутність і види конкурентних переваг. 4.2. Фактори впливу на конкурентні переваги. 4.3. Формування нових конкурентних переваг підприємства.	2	-
5	Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства 5.1. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. 5.2. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності підприємства. 5.3. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.	2	-
6	Тема 6. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства 6.1. Організація моніторингу конкурентного середовища підприємства. 6.2. Формування системи стратегічного контролю підприємства.	2	-

6.3. Механізм управління конкурентними ризиками. 6.4. Моніторинг конкурентних переваг. 6.5. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.		
Усього годин	12	-

3.3. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні основи конкуренції 1.1. Сутність та види економічної конкуренції 1.2. Ринок як спільнота конкуруючих компаній. 1.3. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки	4	-
2	Тема 2. Зміст конкурентоспроможності підприємства 2.1. Сутність та рівні потенціалу конкурентоспроможності підприємства 2.2. Складові потенціалу конкурентоспроможності підприємства. 2.4. Конкурентна політика України.	4	-
3	Тема 3. Конкурентне середовище підприємства 3.1. Сутність та основні складові конкурентного середовища. 3.2. Державна політика в сфері регулювання конкуренції. 3.3. Аналіз діяльності конкурентів.	4	-
4	Тема 4. Зміст конкурентних переваг підприємства 4.1. Сутність та співвідношення понять «ринкові чинники успіху», «ключові компетенції», «конкурентні переваги». 4.2. Властивості конкурентних переваг. 4.3. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. 4.4. Види та джерела формування конкурентних переваг	4	-
5	Тема 5. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства 5.1. Методика діагностики конкурентного середовища підприємства. 5.2. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. 5.3. Побудова конкурентної карти ринку, виявлення стратегічних положень підприємства.	4	-
6	Тема 6. Організаційно-економічне забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства 6.1. Організаційно-економічні аспекти впровадження технології забезпечення конкурентних переваг підприємства. 6.2. Механізм управління конкурентними ризиками. 6.3. Технологія формування і реалізація інвестиційно-еконо-	2	-

	мічної стратегії забезпечення конкурентних переваг підприємства.		
7	Тема 7. Обґрунтування вибору стратегії управління конкурентоспроможністю 7.1. Система конкурентних стратегій підприємства. 7.2. Стратегії конкурентної поведінки підприємства. 7.3. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії.	2	-
Усього годин		24	-

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Сутність і значення конкуренції Етимологія терміну та поведінкове і структурне трактування конкуренції та функціональний підхід. П'ять сил конкуренції Портера. Підходи до визначення конкуренції. функції конкуренції (регулювальна, мотиваційна, розподільча і контрольна). Види конкуренції. Напрямки державної конкурентної політики України та її законодавче забезпечення.	8	-
2	Тема 2. Конкурентоспроможність підприємства Фактори впливу на конкурентоспроможність підприємства. Суть конкурентної переваги та конкурентної позиції підприємства. Конкурентний статус та конкурентна стратегія. Поняття стратегічного потенціалу та ресурсів підприємства.	8	-
3	Тема 3. Конкурентне середовище підприємства Конкурентні умови мікро- та макропоходження. Потенційні конкуренти. Види цінової стратегії в конкурентному середовищі. Конкурентна позиція підприємства та мета позиціонування. Поняття конкурентостійкості та сталої конкурентної позиції.	7	-
4	Тема 4. Конкурентні переваги Поняття та теорії абсолютної переваги А.Сміта та відносної Рікардо – Торенса. Властивості конкурентних переваг. Класифікація конкурентних переваг. Фактори макро- мезо- та мікрорівня впливу на конкурентні переваги. Принципи формування нових конкурентних переваг.	8	-
5	Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. Принципи системності, комплексності, об'єктивності, динамічності оцінок, оптимальності та конструктивності при оцінці конкурентоспроможності під-	7	-

	приємства. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.		
6	Тема 6. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства Формування системи стратегічного контролю підприємства. Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.	8	-
7	Тема 7. Обґрунтування вибору стратегії як інструменту управління конкурентоспроможністю підприємства Поняття конкурентної стратегії. Базові стратегії конкуренції: лідерства за витратами; широкої диференціації; оптимальних витрат; сфокусована стратегія низьких витрат; сфокусована стратегія диференціації.	8	-
Усього годин		54	-

4. Індивідуальні завдання

Під час виконання індивідуального завдання в основі вивчення додаткової літератури проводиться вивчення закордонного досвіду роботи, пропонуються нові вимоги до персоналу, моделюються різні ситуації.

Перелік основних тем

1. Оцінка рівня конкурентоспроможності у сучасній Україні.
2. Оперативне реагування на зміни в зовнішньому середовищі як необхідна умова конкурентоспроможності організації.
3. Аналіз видів конкуренції.
4. Позитивна і негативна роль конкуренції.
5. Сутність конкурентної політики України.
6. Законодавча регламентація конкурентних відносин в Україні.
7. Дуалістичний зв'язок основних категорій теорії конкуренції.
8. Характеристика конкурентного середовища в Україні.
9. Взаємозв'язок сталості і розвитку підприємства.
10. Умови адаптації підприємства до змін конкурентного середовища.
11. Показники визначення конкурентної позиції підприємства.
12. Властивості конкурентних переваг підприємства.
13. Фактори впливу на конкурентні переваги підприємства.
14. Принципи формування конкурентних переваг.
15. Етапи формування нових конкурентних переваг.
16. Наукові підходи до оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.
17. матричні методи оцінки конкурентоспроможності.

18. Факторно-функціональний аналіз оцінки конкурентоспроможності підприємства.
19. Показники кількісної оцінки прояву результатів синергетичного ефекту.
20. Принципи оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
21. Методика оцінки конкурентних переваг підприємства.
22. Конкурентні стратегії виробничих підприємств.
23. Вибір стратегії фінансування підприємств
24. Стратегічний план підприємства.
25. Стратегії лідерства підприємства.

5. Методи навчання

Вивчення дисципліни проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- пояснення ключових положень на практичних заняттях;
- використання тестів
- практичні завдання у вигляді різних ситуацій;
- самостійна робота студентів.

Основними видами занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота студентів.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни. Форми проведення поточного контролю рівня знань студентів впродовж семестру:

- усна співбесіда;
- експрес-контроль (тестовий);
- дискусія під час виконання практичних завдань;
- консультація з метою контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. За поточну навчальну діяльність студенту виставляється оцінка за 4-ти бальною шкалою. Оцінювання самостійної роботи студентів проводиться під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль проводиться за 100-бальною шкалою, з якою є узгодженими національна шкала і шкала ECTS.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Поточний контроль проводиться викладачем під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості компетенції з метою його підвищення.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління освітнім процесом.

Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для самоаналізу та самооцінки своєї освітньої діяльності).

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, контрольних робіт, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на практичних (семінарських) заняттях тощо.

Всі види поточних контрольних заходів оцінюються за національною шкалою, входять в обчислення середнього арифметичного значення (САЗ).

Розподіл балів для дисципліни, які завершуються **Заліком**.

$$100 \text{ (ПК)} = 100,$$

де: **100 (ПК)** – 100 максимальна кількість балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$\text{ПК} = \frac{100 \cdot \text{САЗ}}{5} = 20 \cdot \text{САЗ}$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано» або «не зараховано».

Присутність студента при виставлянні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконанні усі передбаченні види робіт.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці і заноситься у додаток до диплому фахівця. Результати **поточного контролю** оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою.

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних або штрафних балів: студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру, додається 1 бал; студентам, які мають пропуски занять без поважних причин більше 20% від кількості аудиторних годин, віднімається 1 бал; за уч-

асть в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях – додається 1 бал, на міжвузівському рівні – додаються 2 бали тощо за рішенням кафедри.

Таблиця 7.1. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«5» (відмінно)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; вільно опановує та використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування задач. Правильно вирішив усі тестові завдання.
«4» (добре)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає. В основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, використовує електронні засоби для пошуку потрібної інформації. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
«3» (задовільно)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає. Недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
«2»(незадовільно)	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив тестових завдань.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано» або «не зараховано».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	відмінно	Зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		FX

0-34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F
------	---	----------

Присутність студента при виставлянні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконанні усі передбаченні види робіт.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці і заноситься у додаток до диплому фахівця.

Критерії оцінювання студентів заочної форми навчання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (екзаменаційного, залікового контролю та державної атестації). Максимальна кількість балів за кожний заліковий кредит з навчальної дисципліни, яку може отримати студент впродовж семестру, становить 100.

У зв'язку з тим, що для студентів заочної форми навчання співвідношення обсягу годин, відведених на аудиторні заняття та самостійну роботу, має значні відмінності від денної форми (для кожної дисципліни визначається навчальною та робочою програмами), відповідно є відмінності у розподілі балів для дисциплін та критеріїв оцінювання.

Розподіл балів для дисципліни є таким:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

8. Навчально-методичне забезпечення

Для викладання дисципліни “Управління конкурентоспроможністю підприємства” використовуються навчальні підручники, посібники, робоча програма дисципліни, схематичний матеріал, конспект лекцій, методичні рекомендації.

1. Колодійчук В.А. Управління конкурентоспроможністю підприємства. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи для студентів денної форми навчання зі спеціальності 073 “Менеджмент”. – Львів, 2020. – 32 с.

2. Колодійчук В.А. Управління конкурентоспроможністю підприємства. Методичні рекомендації і завдання для виконання контрольних робіт здобува-

чами вищої освіти за заочною формою навчання зі спеціальності 073 “Мене-джмент”. – Львів, 2020. – 21 с.

9. Рекомендована література

Базова

1. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 700 с.
2. Балабанова Л. В., Холод В. В. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 312 с.
3. Котельников Д. І. Управління конкурентоспроможністю: [навч. посіб.] / Д. І. Котельников, С. М. Задорожна. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2004. – 168 с.
4. Фатхутдінов Р. А. Управління конкурентоздатністю організації : [підручник] / Р. А. Фатхутдінов, Г. В. Осовська. – К. : Кондор, 2009. – 470 с.

Допоміжна

1. Войчак А. В. Конкурентні переваги підприємства: сутність і класифікація / А. В. Войчак, Р. В. Камишніков // Маркетинг в Україні. – 2005. – №2. – С. 50-53.
2. Герчанівська С., Рапіцький Т. До питання управління конкурентоспроможністю підприємства / С. Герчанівська, Т. Рапіцький // Галицький економічний вісник. – 2011. – №3(32). – с.103-107.
3. Дикань В. Л. Стратегічне управління конкурентоспроможністю як чинник інноваційного розвитку підприємства / В. Л. Дикань // Маркетинг: теорія і практика. – Луганськ, 2010. – №16. – С. 55–58.
4. Гарачук Ю. О. Підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок управління конкурентоспроможністю // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 2. – С. 60–65.
5. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 384 с.
6. Економіка і фінанси підприємства: навч. посіб. / Л. М. Степасюк, Н. М. Суліма, О. В. Велічко; за ред.. В. К. Збарського і Мацибори. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. – 335 с.
7. Зіміна Г. К. Стандартизація систем управління якістю, згідно зі стандартами серії ISO 9000 – 2000. – К.: ШАУЗ, 2009. – 255 с.
8. Колодійчук В.А. Особливості оцінки конкурентоспроможності ветеринарних препаратів / В.А. Колодійчук, Г.Д. Гарвас // Науковий вісник Львівсь-

- кого національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького: Серія “Економічні науки”, 2019. – Т.21. – №93. – С. 92-95. <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e9318>
9. Колодійчук В.А. Рівень забезпечення функціональних складників конкурентоспроможності підприємств молокопереробної галузі (на прикладі Львівської області) / В.А. Колодійчук // Організаційно-економічний механізм підвищення соціально-економічної ефективності функціонування АПК Західного регіону України / Колективна монографія / за заг. ред. П.С. Березівського. – Львів: Український бестселер, 2011. – С. 386-402.
 10. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2006. – 527 с.
 11. Кобиляцький Л. С. Управління конкурентоспроможністю: навч. посіб. – К.: Зовнішня торгівля, 2003. – 301 с.
 12. Портер М. Е. Стратегія конкуренції: пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. – К.: Основи, 2008. – 390 с.
 13. Сладкевич В. П., Чернявський А. Д. Сучасний менеджмент організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2007. – 488 с.
 14. Сумець О. М. Оцінка конкурентоспроможності сучасного промислового підприємства: навч.-практ. посіб. / О. М. Сумець, О. Є. Сомова, Є. Ф. Пеліхов. – К.: «Вид. дім «Професіонал», 2009. – 280 с.
 15. Гарнавська Н. П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика. – Тернопіль: Екон. думка, 2008. – 570 с.
 16. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. – М.: ИНФРА-М, 2005 – 312 с.
 17. Чернявський А. Д. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. – 234 с.

10. Інформаційні ресурси

Джерелами інформаційних ресурсів вивчення дисципліни є:

Інтернет-ресурси:

1. Бізнес-інформ: Науковий журнал. Електронний ресурс: https://www.business-inform.net/article/?year=2019&abstract=2019_12_0_408_414
2. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Підручник. Електронний ресурс: https://ndc-ipr.org/media/ndc_old/documents/Tishtnrj-Kizim-Pidryz.pdf
3. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Електронний ресурс: <https://financeworld.com.ua/ocinka-ta-metodi-ocinki-konkurentospromozhnosti-pidpriyemstva/>

Бібліотеки:

1. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
2. Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26
3. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 96-42-41
4. Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81
5. Бібліотека Львівської комерційної академії: вул. Туган-Барановського, 10; тел. 79-76-40